

POSTANOWIENIE

Dnia 29 marca 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi II Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR A. S.

Protokolant: sekr. sąd. M. O.

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2016 roku

na rozprawie

sprawy z wniosku A. P.

z udziałem M. I., M. S.

o podział majątku wspólnego

postanawia:

I. ustalić, że w skład majątku wspólnego M. I., córki J. J. (1) i D. M. oraz A. P., syna E. i Z., którego wspólność ustała wskutek wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi - Widzewa w Łodzi z dnia 28 maja 2010 roku wydanego w sprawie o sygn. akt VI RC 13/09 o ustanowieniu rozdzielności majątkowej, wchodzi następujące składniki:

1. nieruchomości położona w Ł. przy ulicy (...), dla której w Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi prowadzona jest księga wieczysta numer (...) o wartości 148.000 zł (sto czterdzieści osiem tysięcy złotych),
2. nieruchomości położona w B. przy ulicy (...), dla której w Sądzie Rejonowym w Brzezinach prowadzona jest księga wieczysta numer (...) o wartości 154.000 zł (sto pięćdziesiąt cztery tysiące złotych),
3. nieruchomości położona w M. (gmina R.), składająca się z działek o numerach ewidencyjnych: (...) dla której w Sądzie Rejonowym w Kielcach prowadzona jest księga wieczysta numer (...) o wartości 44.000 zł (czterdzieści cztery tysiące złotych),
4. nieruchomości położona w M. (gmina R.), składająca się z działki o numerze ewidencyjnym (...), dla której w Sądzie Rejonowym w Kielcach prowadzona jest księga wieczysta numer (...) o wartości 12.000 zł (dwanaście tysięcy złotych),
5. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego numer (...) położonego w Ł. przy ulicy (...) z (...) oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu garażu numer (...) położonego w Ł. przy ulicy (...) z (...) o łącznej wartości 342.000 zł (trzysta czterdzieści dwa tysiące złotych),
6. telewizor marki P. (...)” o wartości 500 zł (pięćset złotych),
7. telewizor marki D. o wartości 100 zł (sto złotych),
8. zmywarka o wartości 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych),
9. pralka automatyczna o wartości 200 zł (dwieście złotych),
10. komplet wypoczynkowy 3-częściowy o wartości 500 zł (pięćset złotych),

11. meble produkcji włoskiej o łącznej wartości 1000 zł (jeden tysiąc złotych),
12. meble w sypialni o wartości 500 zł (pięćset złotych),
13. meble kuchenne w zabudowie o wartości 1500 zł (jeden tysiąc pięćset złotych)
14. samochód marki F. USA T., rok prod. 1996, nr rej. (...), nr VIN (...) o wartości 4300 zł (cztery tysiące trzysta złotych);

II. ustalić, że M. I. dokonała wydatku z majątku odrębnego na majątek wspólny – spółdzielcze własnościowe prawa do lokali opisane w punkcie I podpunkt 5 niniejszego postanowienia, w wysokości 3506,30 zł (trzy tysiące pięćset sześć złotych trzydzieści groszy);

III. dokonać podziału majątku wspólnego M. I. i A. P. w ten sposób, że:

1. składniki opisane w punkcie I podpunkt 1) do 3) oraz podpunkt 14) postanowienia przyznać na wyłączną własność A. P.,
2. składniki opisane w punkcie I podpunkt 4) do 13) postanowienia przyznać na wyłączną własność M. I.,

IV. zasądzić od A. P. na rzecz M. I. kwotę 18.404,74 zł (osiemnaście tysięcy czterysta cztery złote siedemdziesiąt cztery grosze) tytułem spłaty, płatną w terminie 1 (jednego) miesiąca od dnia uprawomocnienia się niniejszego postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności;

V. przyznać adwokatowi Z. H. tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu uczestniczce M. I. kwotę 8856 zł (osiem tysięcy osiemset pięćdziesiąt sześć złotych), którą nakazuje wypłacić z środków Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi;

VI. nie obciążać wnioskodawcy i uczestniczki tymczasowo wyłożonymi przez Skarb Państwa wydatkami;

VII. ustalić, że wnioskodawca i uczestniczka ponoszą w pozostałym zakresie koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sygnatura akt II Ns 1122/11

UZASADNIENIE

We wniosku z dnia 14 lipca 2011 roku wnioskodawca A. P., reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniósł o dokonanie podziału majątku jego i M. I. poprzez przyznanie wyłącznego prawa własności A. P. do nieruchomości położonej w B. przy ulicy (...), na którą składa się działka gruntu o powierzchni 1125 m² oraz do nieruchomości stanowiącej niezabudowaną działkę budowlaną o powierzchni 945 m² położoną w Ł. przy ulicy (...), a także przyznanie wyłącznego prawa własności uczestniczce postępowania M. I. do nieruchomości stanowiącej lokal mieszkalny numer (...) wraz z garażem położonej w Ł. przy ulicy (...) z (...), dwóch nieruchomości rolnych w tym jednej zabudowanej domkiem letniskowym położonych we wsi M. gmina R., pow. (...), woj. (...) oraz zobowiązanie wnioskodawcy i uczestniczki do wydania sobie wzajemnie przyznanych im na własność opisanych nieruchomości oraz do zapłaty na rzecz wnioskodawcy przez uczestniczkę kwoty 250 000 złotych płatną w 12 miesięcznych ratach jako spłaty z tytułu dokonanego podziału majątku dorobkowego. Nadto wnioskodawca wniósł o zobowiązanie uczestniczki postępowania do zwrotu części przypadającej na nią kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wniosku wskazano, że małżeństwo wnioskodawcy i uczestniczki zostało rozwiązane przez rozwód. Wnioskodawca wraz z uczestniczką w trakcie trwania małżeństwa nabyli powołane we wniosku nieruchomości.

(wniosek k. 2-3, pełnomocnictwo k. 14)

W piśmie z dnia 10 sierpnia wnioskodawca zgłosił do podziału nadto ruchomości w postaci telewizora marki P., dwóch telewizorów, lodówki, zmywarki, pralki automatycznej, 3-częściowego kompletu wypoczynkowego, stołu, 6 krzeseł, komody, kredensu, mebli młodzieżowych, mebli w pokoju sypialnym, mebli kuchennych.

(pismo k. 18)

W odpowiedzi na wniosek z dnia 20 września 2011 roku uczestniczka M. I. wniosła o dokonanie podziału majątku wspólnego w ten sposób, aby przyznać jej na własność lokal mieszkalny w Ł. oraz nieruchomość zabudowaną we wsi M., gmina R.. Odnośnie pozostałych nieruchomości, uczestniczka wniosła o przyznanie ich wnioskodawcy z obowiązkiem spłaty na jej rzecz. Ponadto domagała się rozliczenia z firmy, jej dochodów, oszczędności i wyrobów jubilerskich. Wniosła nadto o ustanowienie dla niej pełnomocnika z urzędu.

(odpowiedź na wniosek k. 45-46)

Postanowieniem z dnia 21 września 2011 roku Sąd ustanowił dla uczestniczki M. I. pełnomocnika z urzędu w osobie adwokata.

(postanowienie k. 51)

W piśmie z dnia 21 listopada 2011 roku uczestniczka, reprezentowana przez pełnomocnika w osobie adwokata sprecyzowała stanowisko w zakresie składu majątku wspólnego oraz sposobu jego podziału wnosząc o ustalenie, iż w skład tegoż majątku wchodzi: wskazane we wniosku nieruchomości, a także pozostające we władaniu uczestniczki ruchomości: telewizor P. o wartości 500 zł, telewizor D. o wartości 100 zł, lodówka bez wartości, zmywarka o wartości 150 zł, pralka automatyczna o wartości 200 zł, komplet wypoczynkowy o wartości 500 zł, komplet mebli pokojowych o wartości 1000 zł, meble w sypialni o wartości 500 zł, meble kuchenne o wartości 1500 zł. Do podziału zgłosiła nadto firmę (...)P. – U. A. P. o wartości 4 000 000 zł, majątek tej firmy o wartości 1 000 000 zł, oszczędności stron lokowane przez wnioskodawcę w rynkowych instrumentach finansowych w okresie 1994 – 2006 w wysokości 1 207 000 zł, zysk osiągnięty z lokaty oszczędności w rynkowych instrumentach finansowych do dnia 1 lipca 2007 roku w wysokości 770 325 zł, sześć brylantów bez oprawy o wielkości 1,2 do 1,8 karata o wartości 1 200 000 zł. Uczestniczka zgłosiła do rozliczeń odszkodowanie za wyłączne korzystanie przez wnioskodawcę z praw oraz nieruchomości stanowiących współwłasność stron, w tym za korzystanie przez wnioskodawcę w okresie od 1 lipca 2007 roku do grudnia 2011 roku z pomieszczeń gospodarczych na terenie nieruchomości położonej w B. dla celów prowadzonej działalności gospodarczej (54 000 zł), zyski z firmy P.P.-U. (...) za okres od 1 lipca 2007 roku do 31 grudnia 2011 roku (240 750 zł), 1/2 zysków uzyskiwanych przez wnioskodawcę z lokat oszczędności i skumulowanych zysków z oszczędności zgromadzonych w latach 1994-2006 (444 898 zł). Wartość całego majątku stron objętego wspólnością małżeńską wynosi według uczestniczki 8 881 775 zł. Uczestniczka wniosła o dokonanie podziału majątku dorobkowego w ten sposób, że przypadną jej na wyłączną własność nieruchomości położone we wsi M. gm. Raków oraz własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w Ł. przy ulicy (...) z (...) wraz ze wszystkimi pomieszczeniami do niego przynależnymi i ruchomościami znajdującymi się w mieszkaniu. Pozostałe składniki majątkowe przypadną wnioskodawcy. Tytułem wyrównania udziałów, uczestniczka wniosła o zasądzenie na jej rzecz od wnioskodawcy kwoty 4 876 085 zł.

(pismo k. 65-67)

W piśmie z dnia 20 stycznia 2012 roku wnioskodawca zakwestionował wskazaną przez uczestniczkę wartość prowadzonej przez niego firmy P.P.U. (...) oraz wartość jej majątku. Podniósł, że na wartość firmy składa się jedynie wartość jej majątku trwałego, a nie wartość wykazywanych dochodów z prowadzonej działalności, do których powstania uczestniczka się nie przyczyniła. Zaprzeczył również, iż małżonkowie gromadzili oszczędności i lokowali je w rynkowych instrumentach finansowych, z których to wnioskodawca uzyskiwał dochody z wyłączeniem uczestniczki, a także by za zaoszczędzone pieniądze dokonali zakupu brylantów. Wnioskodawca przyznał, iż korzystał z nieruchomości położonej w B., ale głównie nie w celach związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą. W tym

okresie uczestniczka wyłącznie użytkowała lokal mieszkalny położony w Ł. przy ulicy (...) z A. oraz nieruchomości we wsi M., stąd żądanie uczestniczki o odszkodowanie za bezumowne korzystanie przez wnioskodawcę z nieruchomości jest bezzasadne.

(pismo k. 73-74)

Na rozprawie w dniu 20 stycznia 2012 roku wnioskodawca cofnął wniosek w zakresie zgłoszonego do podziału telewizora do pokoju dzieciennego oraz mebli zakupionych do pokoju dzieciennego i lodówki. Wnioskodawca przyznał wartość pozostałych ruchomości określoną przez uczestniczkę w piśmie z dnia 21 listopada 2011 roku (k. 65v). Uczestniczka nie sprzeciwiła się cofnięciu wniosku w powyższym zakresie.

(protokół rozprawy k. 76-77)

W piśmie z dnia 5 czerwca 2013 roku swój udział w niniejszej sprawie w charakterze uczestnika postępowania zgłosił M. S.. Wyjaśnił, że jest zainteresowany wynikiem postępowania, gdyż wnioskodawca jest jego dłużnikiem na kwotę 30.375zł i utrudnia wyegzekwowanie należności.

(pismo k. 362)

Uczestniczka wniosła o objęcie podziałem majątku wspólnego małżonków także ruchomości w postaci samochodów pozostających w dyspozycji wnioskodawcy, w tym samochód ciężarowy marki F. USA T. nr rej. (...) oraz samochód ciężarowy marki F. (...) nr rej. (...).

(pismo k. 387-387v, protokół rozprawy k. 700)

Na rozprawie w dniu 20 marca 2014 roku uczestniczka wniosła o objęcie podziałem kwoty uiszczonej przez nią tytułem spłaty zadłużenia do spółdzielni mieszkaniowej.

(protokół rozprawy k. 561)

W piśmie z dnia 18 lutego 2015 roku uczestniczka wносиła o przyznanie jej własność wszystkich nieruchomości, zaś na rzecz wnioskodawcy sześciu brylantów o wartości 1.200.000 zł, gotówki w kwocie nie mniejszej niż 2.000.000 zł oraz pozostałych ruchomości ze stosowną spłatą na rzecz uczestniczki.

(pismo k. 661-662)

W piśmie z dnia 23 kwietnia 2015 roku uczestnik M. S. podniósł, że proponowany przez uczestniczkę sposób podziału majątku (tj. przyznanie na jej rzecz wszystkich nieruchomości) pomija interes wierzycieli wnioskodawcy.

(pismo k. 671-671v)

Na rozprawie w dniu 10 marca 2016 roku uczestniczka wносиła o przyznanie na jej rzecz lokalu mieszkalnego oraz nieruchomości w powiecie (...), zaś na wypadek uznania, że uczestnicy mieli oszczędności i brylanty, o przyznanie uczestniczce wszystkich nieruchomości. Pełnomocnik uczestniczki wnosił o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestniczce. Wnioskodawca wnosił o przyznanie na jego rzecz nieruchomości w B. oraz nieruchomości przy ul. (...), oraz o zasądzenie od uczestniczki spłaty tytułem wyrównania udziałów.

(protokół rozprawy k. 869-870)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. P. i M. J. z domu I. zawarli związek małżeński w dniu 22 grudnia 1990 roku w Ł..

(odpis skrócony aktu małżeństwa k. 16)

Wyrokiem z dnia 28 maja 2010 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi w sprawie o sygn. akt VI RC 13/09 ustanowił z dniem 11 lipca 2007 roku rozdzielną majątkową pomiędzy A. P. a M. P. z domu I.. Orzeczenie jest prawomocne.

(kserokopia wyroku w sprawie o sygn. akt VI RC 13/09 k. 62)

Wyrokiem z dnia 13 sierpnia 2010 roku, prawomocnym od dnia 7 października 2010 roku Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie o sygnaturze akt XII C 2258/06 rozwiązał przez rozwód związek małżeński M. P. z domu I. córki J. i D. i A. P. syna E. i Z. zawarty w dniu 22 grudnia 1990 roku w Ł.. W wyroku tym Sąd ustalił, iż po rozwodzie M. P. będzie przysługiwało prawo do wyłącznego korzystania z lokalu mieszkalnego numer (...) wraz z garażem położonym w Ł. przy ulicy (...), zaś A. P. prawo do wyłącznego korzystania z nieruchomości położonej w B.. Sąd zobowiązał strony do nie czynienia sobie przeszkód w sposobie korzystania z tych nieruchomości.

(kserokopia wyroku w sprawie o sygn. akt XII C 2258/06 k. 25-26)

A. P. i M. I. w czasie trwania wspólności ustawowej nabyli następujące składniki, o podanej niżej wartości według stanu na dzień 11 lipca 2007 roku i cen aktualnych:

1. nieruchomość położoną w Ł. przy ulicy (...), dla której w Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi prowadzona jest księga wieczysta numer (...) o wartości 148.000 zł,
2. nieruchomość położoną w B. przy ulicy (...), dla której w Sądzie Rejonowym w Brzezinach prowadzona jest księga wieczysta numer (...) o wartości 154.000 zł,
3. nieruchomość położoną w M. (gmina R.), składającą się z działek o numerach ewidencyjnych: (...) dla której w Sądzie Rejonowym w Kielcach prowadzona jest księga wieczysta numer (...) o wartości 44.000 zł,
4. nieruchomość położoną w M. (gmina R.), składającą się z działki o numerze ewidencyjnym (...), dla której w Sądzie Rejonowym w Kielcach prowadzona jest księga wieczysta numer (...) o wartości 12.000 zł,
5. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego numer (...) położonego w Ł. przy ulicy (...) z (...) oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu garażu numer (...) położonego w Ł. przy ulicy (...) z (...) o łącznej wartości 342.000 zł.

W dziale III księgi wieczystej nr (...) prowadzonej dla nieruchomości przy ul. (...) w Ł. wpisano ostrzeżenie o wszczęciu egzekucji z tej nieruchomości w sprawie prowadzonej przeciwko A. P., oraz o przyłączeniu się do tej egzekucji innych wierzycieli w sprawach egzekucyjnych prowadzonych przeciwko A. P..

W dziale III księgi wieczystej nr (...) prowadzonej dla nieruchomości przy ul. (...) w B. wpisano ostrzeżenie o wszczęciu egzekucji z tej nieruchomości w sprawie prowadzonej przeciwko A. P., oraz o przyłączeniu się do tej egzekucji innego wierzyciela w sprawie egzekucyjnej prowadzonej przeciwko A. P..

(odpisy ksiąg wieczystych k. 4-12, k. 436-473, k. 838-862, zaświadczenie SM „Osiedle (...)” w Ł. k. 13, k. 500, k. 664, opinie pisemne biegłego J. D. z zał. k. 119-280, k. 707- 762, k. 794-833 opinia ustna uzupełniająca biegłego k. 785, pisma Komorników k. 569, k. 573, k. 575; oświadczenie stron k. 631)

Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Kielcach w dniu 18 marca 2013 roku, na podstawie wniosku wierzyciela M. S., wszczął egzekucję z nieruchomości położonej w miejscowości M., dla której Sąd Rejonowy w Kielcach prowadzi księgę wieczystą (...). Postanowieniem z dnia 29 października 2014 roku Komornik stwierdził umorzenie postępowania egzekucyjnego z mocy samego prawa.

(kserokopia pisma Komornika k. 691)

A. P. w czasie trwania wspólności ustawowej nabył samochód ciężarowy marki F. USA T., rok prod. 1996, nr rej. (...), nr VIN (...) o wartości według stanu na dzień 11 lipca 2007 roku i cen aktualnych 4300 zł.

A. P. nabył w czasie trwania wspólności ustawowej także samochód ciężarowy marki F. (...), nr rej. (...), rok prod. 1998, nr VIN (...). Pojazd ten został sprzedany na licytacji w postępowaniu egzekucyjnym Z. P. w dniu 13 kwietnia 2012 roku. Według stanu na dzień 11 lipca 2007 roku i cen aktualnych pojazd ten posiada wartość 6800 zł.

(pismo (...) k. 392, opinia biegłego z zakresu wyceny pojazdów z zał k. 521-535, dokumentacja (...) k. 393-koperta)

A. P. i M. I. w czasie trwania wspólności ustawowej nabyli następujące ruchomości, o podanej niżej wartości według stanu na dzień 11 lipca 2007 roku i cen aktualnych:

- telewizor marki P. (...)” o wartości 500 zł,
- telewizor marki D. o wartości 100 zł,
- zmywarka o wartości 150 zł,
- pralka automatyczna o wartości 200 zł,
- komplet wypoczynkowy 3-częściowy o wartości 500 zł,
- meble produkcji włoskiej o łącznej wartości 1000 zł,
- meble w sypialni o wartości 500 zł,
- meble kuchenne w zabudowie o wartości 1500 zł.

Ruchomości te pozostają w posiadaniu uczestniczki.

(niesporne – wyjaśnienia stron k. 65v, k. 76-77)

A. P. do 25 czerwca 2014 r. prowadził działalność gospodarczą w zakresie budownictwa ogólnego, od 1 grudnia 1991 roku pod nazwą (...). Podstawowym rodzajem działalności były roboty budowlane związane z wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych.

(opinia biegłego sądowego w zakresie księgowości k. 602-605, pismo Urzędu Miasta Gminy S. k. 69)

Według stanu na dzień 11 lipca 2007 roku M. I. w (...) Bank (...) SA w W. posiadała rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy nr (...) (saldo 13 634,59 zł) oraz lokatę terminową nr (...) (saldo 500,00 zł). Wnioskodawca posiadał według stanu na dzień 11 lipca 2007 roku w tym banku rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy o numerze (...) (saldo 48 996,00 zł). Dodatkowo we wskazanym banku uczestniczka wraz z wnioskodawcą posiadali wspólny rachunek oszczędnościowo – rozliczeniowy o numerze (...), na którym saldo wynosiło 872,54 zł. W Banku Spółdzielczym w S. A. P. według stanu na dzień 11 lipca 2007 roku posiadał rachunek oszczędnościowy, na którym zgromadzone środki wynosiły 291,76 zł.

(pismo Banku (...) SA k. 514, pismo Banku Spółdzielczego w S. k. 516)

Po rozwodzie, zgodnie z orzeczeniem Sądu Okręgowego w Łodzi, M. I. zamieszkiwała w lokalu przy ulicy (...) w Ł., a A. P. korzystał z nieruchomości w B.. Byli małżonkowie wspólnie przystali na takie rozwiązanie. Uczestniczka zgodziła się na taki podział do korzystania, gdyż dzieci chodziły do szkoły, a nadto dojazd z B. byłby dla niej utrudnieniem. Ponadto nie chciała zajmować się naprawami na nieruchomości w B.. Od rozwodu uczestniczka nie zwracała się do wnioskodawcy o udostępnienie jej do korzystania nieruchomości w B., nie jeździła na tą nieruchomość, nie miała takiej

potrzeby. Przed rozwodem zwracała się do A. P., aby udostępnił jej nieruchomości w B., gdyż chciała mieć możliwość wyjazdu w celu wypoczynku.

Uczestniczka korzystała z samochodu F. (...) do ok. 2005-2006r., tj. do czasu, gdy pojazd ten nie przeszedł przeglądu technicznego, konieczna była jego naprawa. Uczestniczka nie naprawiła tego samochodu, później jeździła samochodem znajomego. Uczestniczka nigdy nie zwracała się do wnioskodawcy, aby umożliwił jej korzystanie z samochodu F. (...), który pozostawał w posiadaniu wnioskodawcy, ani też z F. (...), po tym czasie, gdy zaprzestała korzystania z tego pojazdu.

(zeznania uczestniczki k. 558-560)

W 2000 roku, po awanturze małżeńskiej, M. I. wypłaciła z konta bankowego męża, do którego posiadała pełnomocnictwo, kwotę około 270 000 złotych. Obawiała się, że awantura małżeńska jaka wówczas miała miejsce doprowadzi do rozstania, dlatego też jako osoba niepracująca w celu zapewnienia bezpieczeństwa finansowego swojego i dzieci, pobrała z rachunku bankowego te środki. Pieniądze te kolejne lata spożytkowała na codzienne wydatki i opłaty. Część kwoty tj. około 30 000 złotych została przez nią utracona w wyniku spadków na giełdzie.

(zeznania uczestniczki k. 78-79, 558-560, 786-787)

Po ustaniu wspólności ustawowej stron, M. I., na podstawie ugody zawartej ze Spółdzielnią Mieszkaniową „Osiedle (...)” w Ł. z dnia 4 stycznia 2011 roku uregulowała zadłużenie w kwocie 3506,30 zł tytułem opłat za mieszkanie nr (...) i garaż przy ul. (...).

(pismo SM k. 556, zeznania uczestniczki k. 559-560)

Uczestniczka utrzymuje się z dochodów z pracy dorywczej w kwocie ok. 500 zł miesięcznie. Pozostaje w gospodarstwie domowym z synem, który osiąga wynagrodzenie za pracę w kwocie ok. 1600 zł. Uczestniczka nie posiada oszczędności. Na utrzymanie mieszkania i opłaty za media wydatkuje miesięcznie ok. 900 zł. Posiada samochód S. (...) rok prod. 2003. Około 200 zł miesięcznie przeznaczają na utrzymanie samochodu.

(zeznania uczestniczki k. 787)

Stan faktyczny w niniejszej sprawie został ustalony na podstawie powołanych wyżej dowodów, wśród nich opinii biegłych, dokumentów, których ważność nie była kwestionowana przez strony w toku procesu, a w części także na podstawie zeznań uczestniczki. Ustaleń stanu faktycznego w oparciu o kserokopie dokumentów dokonano na podstawie przepisu art. 308 k.p.c.

Sąd oddalił wnioski dowodowe pełnomocnika uczestniczki (k.67) o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych: ekonomisty na okoliczność wartości firmy P.P.-U (...) oraz wartości majątku tej firmy, jubilera na okoliczność wartości brylantów, z zakresu budownictwa na okoliczność rzeczywistych dochodów ustalonych w oparciu o dokumentację firmy P.P.-U (...) oraz realia rynkowe, ekonomisty na okoliczność oszczędności jakie mogły poczynić strony w latach 1991-2007 i jaki był do osiągnięcia zysk w tych latach i następnie w okresie od 1 lipca 2007 roku do 31 grudnia 2011 roku przy lokowaniu ich w rynkowych instrumentach finansowych.

Uczestniczka nie wykazała, aby strony posiadały jakiegokolwiek brylanty. Poza swoimi twierdzeniami nie przedstawiła w tym zakresie żadnych dowodów. Dowodem na tą okoliczność nie jest w szczególności potwierdzenie zdania klucza do skrytki sejfowej (k. 420). Nie wynika z niego co w skrytce się znajdowało, zaś wnioskodawca zaprzeczył twierdzeniom uczestniczki. Uczestniczka nie wykazała nawet w jaki sposób wnioskodawca stał się posiadaczem rzekomych brylantów, a w konsekwencji, że stanowiły one majątek wspólny.

Uczestniczka nie wykazała również, aby strony na dzień ustania wspólności majątkowej posiadały inne oszczędności, poza tymi których wysokość wynika z pism Banku (...) SA i Banku Spółdzielczego w S.. Materiał dowodowy nie potwierdził przyjętej przez uczestniczkę tezy, przesądzając tym samym o jej niewiarygodności. Zupełnie dowolne są

zatem rozważania uczestniczki odnośnie możliwych do osiągnięcia zysków po ulokowaniu oszczędności w rynkowych instrumentach finansowych. Nie wykazano jakie kwoty i gdzie wnioskodawca miałby w tym celu gromadzić. Okoliczność, że w czasie trwania wspólności ustawowej wnioskodawca z działalności gospodarczej uzyskiwał znaczne dochody, nie daje sama przez się podstaw do formułowania wniosku, że były one w części lokowane. W tym zakresie niezbędne było dokonanie konkretnych ustaleń – co do rzeczywistych kwot i miejsca gromadzenia oszczędności. Brak było jednak wniosków dowodnych zmierzających do dokonania ustaleń w tym kierunku. Ustalono natomiast, że to uczestniczka ze wspólnych pieniędzy pobrała kwotę 270.000 zł. Wnioskodawca nie zwracał się jednak do uczestniczki o rozliczenie się z pobranej kwoty, także w niniejszym postępowaniu. Nie byłoby zresztą ku temu podstaw, gdyż uczestniczka wykazała, że środki te wypłaciła w czasie trwania wspólności ustawowej, w czasie małżeństwa, a wnioskodawca nie wykazał, aby przeznaczyła je na cele nie związane bieżącym utrzymaniem rodziny.

W toku postępowania ustalono, że wnioskodawca prowadził działalność gospodarczą pod nazwą P.P.-U (...). Przedsiębiorstwo w znaczeniu przedmiotowym oznacza zespół składników służących do prowadzenia działalności gospodarczej. Między poszczególnymi składnikami występuje więź funkcjonalna. Takim określeniem posługuje się ustawodawca w art. 55¹ KC definiując przedsiębiorstwo jako zespół składników majątkowych i niemajątkowych, które są przeznaczone do prowadzenia działalności gospodarczej i przykładowo wymieniając składniki wchodzące w skład przedsiębiorstwa.

Uczestniczka domagała się ustalenia wartości „firmy”, nie wykazała jednak jakie składniki majątku mogłyby podlegać wycenie, które to wnioskodawca wykorzystywał w ramach prowadzonej działalności. W swoich zeznaniach uczestniczka wymieniła szereg pojazdów, rusztowania, betoniarki (k.560). Ostatecznie ustalono jednak, że na dzień ustania wspólności w majątku wspólnym stron były tylko dwa pojazdy marki F., które mogły służyć wnioskodawcy w prowadzonej działalności. Sama uczestniczka stwierdziła, że tylko te pojazdy zgłasza do podziału. Co do istnienia innych składników mogących ewentualnie służyć prowadzeniu działalności przez wnioskodawcę, uczestniczka nawet nie zainicjowała postępowania dowodowego. Uczestniczka nie wykazała, aby po faktycznym rozstaniu małżonków wnioskodawca przy wykorzystaniu składników majątku wspólnego czynił inwestycje, z których powstałe aktywa podlegały rozliczeniu w sprawie niniejszej.

Na wniosek uczestniczki Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego księgowego celem wyliczenia zysku osiągniętego w firmie (...) w okresie od 12 lipca 2007 do 31 grudnia 2011 roku. Ostatecznie nie ustalono, aby na dzień ustania wspólności majątkowej w przedsiębiorstwie wnioskodawcy pozostały przedmioty służące do generowania dochodu, bądź, by na ten dzień wnioskodawca osiągnął zysk, z którego nie rozliczył się z uczestniczką. Nadto biegła w opinii pisemnej określiła, że łączny wynik finansowy w okresie 2010 – 2011 r w ramach prowadzonej przez wnioskodawcę działalności był ujemny (opinia k. 602-605v).

Sąd pominął dowód z przesłuchania wnioskodawcy, gdyż wezwany prawidłowo pod rygorem pominięcia dowodu z przesłuchania, nie stawił się na rozprawę i nie usprawiedliwił swojej nieobecności.

W sprawie został przeprowadzony dowód z opinii biegłego z zakresu wyceny czynszów, który określił wysokość wynagrodzenia za wyłączne korzystanie z nieruchomości w B. przez wnioskodawcę (k. 306-352, k. 380-386). Biegły ustalił, że wysokość możliwego do uzyskania dochodu z nieruchomości przy ulicy (...) w B. w okresie od 11 lipca 2007 roku do 31 grudnia 2011 roku wynosi 40 624 zł. Ostatecznie dowód ten okazał się nieprzydatny dla rozstrzygnięcia. Ustalono bowiem, że uczestniczka po rozwodzie nie zwracała się do wnioskodawcy o umożliwienie jej korzystania z nieruchomości w B., nie miała takiej potrzeby. Wobec tego nie odniosła z powodu wyłącznego korzystania przez wnioskodawcę z nieruchomości żadnej szkody. Taki sposób korzystania ze składników majątku był zgodny z wolą stron, co znalazło wyraz w sentencji wyroku rozwodowego. Uczestniczka zaznaczyła, że przed rozwodem chciała mieć możliwość przyjazdu na nieruchomość w B. w ramach wypoczynku. Nie wykazała jednak kiedy i w jakich okolicznościach wyrażała wnioskodawcy taką gotowość, oraz w jakim okresie chciała korzystać z nieruchomości, a w konsekwencji nie udowodniła zakresu szkody, jaką miałyby ponieść w związku z tym, że wnioskodawca uniemożliwił jej przyjazd na nieruchomość.

Uczestniczka nie udowodniła również, aby na ternie nieruchomości wnioskodawca usytuował wiaty, w których składowałby sprzęt, maszyny i materiały budowlane, oraz ewentualnie o jakiej powierzchni użytkowej. Uczestniczka nie wykazała też, aby takowe przedmioty wnioskodawca składował w stodole i ewentualnie w jakim okresie, stąd wyliczenie wynagrodzenia określone przez biegłego w opinii uzupełniającej za wykorzystywanie w tym celu stodoły pozostaje jedynie hipotetyczne. Biegły wyjaśnił także, w odniesieniu do wątpliwości uczestniczki, że przy uwzględnieniu użytkowania stodoły, nierealnym było przeznaczenie jeszcze części podwórza na dodatkowe tereny składowe, natomiast wynajmując dom mieszkalny w przedmiotowej lokalizacji, oddaje się najemcy także teren podwórza w użytkowanie, co nie zwiększa już wysokości kwoty czynszu najmu.

Sąd oddalił wniosek uczestniczki o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność wysokości wynagrodzenia należnego uczestniczce za korzystanie przez wnioskodawcę ponad swój udział z samochodu F. USA T. i F. (...) (wniosek k. 419-419v) Uczestniczka sama przyznała, że nie zwracała się do wnioskodawcy, aby udostępnił jej przedmiotowe pojazdy. Nie miała takiej potrzeby, gdyż po tym, gdy zaprzestała użytkować samochód F. (...), jeździła pożyczonym samochodem. Skoro uczestniczka nie miała zamiaru naprawiać pojazdu, z którego korzystała, wątpliwe jest, aby odniosła jakkolwiek korzyść z tego, że wnioskodawca udostępniłby jej tenże pojazd.

Sąd zważył co następuje:

W niniejszej sprawie zastosowanie znajdują przepisy ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy w brzmieniu obowiązującym po nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 17 czerwca 2004 roku o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2004r, Nr 162, poz. 1691), która weszła w życie z dniem 20 stycznia 2005 r.

Stosownie bowiem do przepisu art. 5 ust. 1 powoływanej ustawy dnia 17 czerwca 2004 roku przepisy ustawy stosuje się do stosunków w niej unormowanych, chociażby powstały przed jej wejściem w życie, chyba że przepisy ust. 2-7 stanowią inaczej. Zgodnie zaś z ust. 2, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy stosunki majątkowe małżonków podlegały wspólności ustawowej, składniki majątków istniejące w tym dniu zalicza się do majątku wspólnego albo do majątków osobistych, stosownie do przepisów ustawy. Ust. 5 pkt 3 stanowi, iż dotychczasowe przepisy stosuje się do podziału majątku wspólnego małżonków i do zwrotu wydatków i nakładów dokonanych z majątku wspólnego na majątek osobisty lub z majątku osobistego na majątek wspólny, jeżeli wspólność majątkowa małżeńska ustała przed wejściem ustawy w życie.

Stosownie do art. 31 § 1 k.r.o., z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą natomiast do majątku osobistego każdego z małżonków, przy czym ustawodawca w treści art. 33 pkt 1-10 k.r.o. wskazał enumeratywnie jakie składniki majątkowe należą do majątków osobistych każdego z małżonków.

Ustanowienie rozdzielnosci majątkowej przez Sąd skutkuje ustaniem wspólności majątkowej (art. 52 § 2 k.r.o.). Zgodnie z art. 684 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. w zw. z art. 46 k.r.o., skład i wartość majątku ulegającego podziałowi ustala sąd. Przyjmuje się powszechnie, że stan majątku ustala się według daty ustania wspólności, natomiast jego wartość według cen z chwili dokonania podziału, czyli zamknięcia rozprawy (tak: uchwała SN z 27 września 1974 r. III CZP 58/74; postanowienie SN z 11 marca 2010 r. IV CSK 429/09, T. Demendecki Komentarz do art. 684 k.p.c. w: A. Jakubecki (red) Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania cywilnego LEX 2014). Co do zasady przedmiotem postępowania o podział jest majątek, który był objęty wspólnością majątkową i istniał w dacie jej ustania. Ruchomości i nieruchomości wchodzące w skład majątku w tej dacie muszą jednak istnieć w dacie dokonywania podziału, bowiem decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia mają okoliczności istniejące w dacie zamknięcia rozprawy (art. 316 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Stan majątku wspólnego uczestników dla potrzeb wzajemnych rozliczeń między nimi ustala się zatem według stanu rzeczy istniejącego w chwili ustania wspólności majątkowej – w przedmiotowej sprawie – w dniu 11 lipca 2007 roku.

Do podziału ostatecznie zgłoszono: nieruchomości położoną w B. przy ulicy (...), nieruchomości położoną w Ł. przy ulicy (...), własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego numer (...) położonego w Ł. przy ulicy (...) z A. nr (...) wraz z garażem numer (...), nieruchomości w M. (gm. (...)) objętą księgą wieczystą (...), nieruchomości w M. (gm. (...)) objętą księgą wieczystą (...), ruchomości stanowiące wyposażenie lokalu mieszkalnego oraz dwa pojazdy marki F..

Wartości poszczególnych nieruchomości, wobec braku wypracowania przez zainteresowanych wspólnego stanowiska, zostały ustalone przez w oparciu o opinie biegłego.

Nadmienić należy, iż nieruchomości położone w Ł. przy ulicy (...), oraz w B. przy ulicy (...), zostały zajęte w toku postępowań egzekucyjnych toczących się przeciwko dłużnikowi –A. P..

Zgodnie z art. 930 k.p.c. rozporządzenie nieruchomością po jej zajęciu pozostaje bez wpływu na bieg postępowania egzekucyjnego. Jednakże przepis ten nie ma zastosowania do nieruchomości, której jednym ze współwłaścicieli był dłużnik, a która orzeczeniem sądu znoszącym współwłasność przyznana została na wyłączną własność współwłaścicielowi nie będącemu dłużnikiem (tak np. wyrok SN z dnia 01 grudnia 1977 r. wydany w sprawie o sygnaturze akt I CR 409/77, OSNC 1979/1-2/6, Lex nr 2274), chociażby orzeczenie sądowe wydane zostało w uwzględnieniu zgodnego wniosku uczestników postępowania po zajęciu tej nieruchomości.

Przepis art. 930 § 1 k.p.c. ma na uwadze wyłącznie zmiany w stanie prawnym nieruchomości (przeniesienie własności, obciążenie) spowodowane przez właściciela (współwłaściciela) będącego dłużnikiem egzekwowanym w drodze dokonanych przez niego czynności prawnych.

Ma on zapobiegać negatywnym skutkom czynności podejmowanych przez dłużników ze szkodą dla wierzycieli. Gdy zmiana w stanie prawnym nieruchomości następuje w drodze orzeczenia sądowego znoszącego współwłasność nieruchomości, nie można mówić o rozporządzeniu nieruchomością przez dłużnika będącego współwłaścicielem, nawet wówczas, gdy wyrazi on zgodę na przyznanie całej nieruchomości drugiemu współwłaścicielowi lub gdy sam postawi taki wniosek, a także gdy współwłaściciele, działając w porozumieniu, złożą wspólny i zgodny wniosek co do sposobu zniesienia współwłasności, jak i co do określenia wartości nieruchomości oraz wartości nakładów poczynionych przez każdego z nich na nieruchomości. W każdym takim wypadku zmiana w stanie prawnym nieruchomości następuje z mocy orzeczenia sądowego, a nie z mocy oświadczenia woli złożonego przez współwłaściciela będącego dłużnikiem. Nie jest to zatem rozporządzenie nieruchomością przez dłużnika (por. Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 1980 r. wydana w sprawie o sygnaturze akt III CZP 65/80 OSNC 1981/6/100 Lex nr 2593).

Ustanie wspólności majątkowej dłużnika i jego małżonka na skutek orzeczenia sądu oraz podział majątku, który był objęty tą wspólnością, dokonany orzeczeniem sądu nie powinien wyłączać możliwości zaspokojenia się wierzyciela z przedmiotu, który gdyby nie te zdarzenia, mógł służyć jego zaspokojeniu. W interesie wierzyciela jest zatem, żeby przedmiot ten został w wyniku podziału majątku wspólnego przyznany dłużnikowi.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie należało uwzględnić powyższe przy podziale majątku, w taki sposób, aby jednocześnie nie naruszać usprawiedliwionego interesu uczestniczki, gdyż na dzień zamknięcia rozprawy dwie nieruchomości ze zgłoszonych do podziału zostały zajęte w postępowaniu egzekucyjnym.

Do podziału strony zgłosiły również ruchomości w postaci i o wartościach: telewizora P. 500 zł, telewizora D. 100 zł, zmywarki 150 zł, pralki automatycznej 200 zł, kompletu wypoczynkowego 500 zł, kompletu mebli produkcji włoskiej 1 000 zł, mebli do sypialni 500 zł, mebli kuchennych 1 500 zł. Ruchomości te pozostają w posiadaniu uczestniczki. Wartości tych ruchomości były ostatecznie niesporne między zainteresowanymi.

W zakresie wartości zgłoszonego do podziału pojazdu samochodu marki F. (...) wypowiedział się przez biegły sądowy, który w wydanej opinii wycenił go na kwotę 4 300 złotych.

Wobec powyższych ustaleń Sąd orzekł jak w punkcie I sentencji postanowienia.

Uczestniczka postępowania poza wyżej wskazanymi przedmiotami zgłosiła do podziału sześć brylantów jednak swych twierdzeń nie poparła żadnymi dowodowymi. Ciężar dowodu spoczywał w tym zakresie na uczestniczkce.

Stosownie do treści art. 567 § 1 k.p.c., w postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami, sąd rozstrzyga także o żądaniu ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym oraz o tym, jakie wydatki, nakłady i inne świadczenia z majątku wspólnego na rzecz majątku odrębnego lub odwrotnie podlegają zwrotowi. Zgodnie z art. 45 § 1 k.r.o., każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty, z wyjątkiem wydatków i nakładów koniecznych na przedmioty majątkowe przynoszące dochód. Może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny. Nie można żądać zwrotu wydatków i nakładów zużytych w celu zaspokojenia potrzeb rodziny, chyba że zwiększyły wartość majątku w chwili ustania wspólności. Zwrotu dokonuje się przy podziale majątku wspólnego, jednakże sąd może nakazać wcześniejszy zwrot, jeżeli wymaga tego dobro rodziny (art. 45 § 2 k.r.o.).

W doktrynie i orzecznictwie panuje zgodność, iż rozliczenie nakładów z majątku odrębnego na majątek wspólny, jak również nakładów z majątku wspólnego na majątki odrębne następuje jedynie na wniosek uczestników postępowania. Natomiast ciężar udowodnienia wysokości nakładu dokonanego przez jednego z małżonków z jego majątku odrębnego na majątek wspólny, zgłoszonego do rozliczenia w postępowaniu o podział majątku wspólnego, zgodnie z ogólną regułą wyrażoną w art. 6 k.c., spoczywa na tym z uczestników, który się na tę okoliczność powołuje i z której wywodzi skutki prawne (tak m.in. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 16 października 1997 roku, II CKN 395/97, niepubl.).

Po ustaniu wspólności majątkowej uczestniczka uiściła na rzecz spółdzielni mieszkaniowej kwotę 3506,30 zł. Sąd ustalił (pkt II sentencji), że uczestniczka w zakresie tej kwoty dokonała wydatku z majątku odrębnego na majątek wspólny, co determinuje konieczność jego rozliczenia przy ustaleniu spłaty.

Korzystanie z nieruchomości na zasadach wyłączności, z naruszeniem uprawnień drugiego współwłaściciela uzasadnia obciążenie korzystającego posiadacza pełnymi kosztami utrzymania nieruchomości w zakresie tzw. opłat za media. Uwagę tą należy odnieść do ponoszenia przez uczestniczkę np. kosztów energii elektrycznej. Natomiast w przypadku opłat należnych spółdzielni mieszkaniowej, które obciążają osoby, którym przysługuje spółdzielcze prawo do lokalu rzecz ma się inaczej. Tego rodzaju świadczenia obciążają właścicieli niezależnie od tego, czy faktycznie wykonują swe prawo, zaś ich uiszczenie stanowi czynność zachowawczą w rozumieniu przepisu art. 209 kc. Stąd obciążają one współwłaścicieli proporcjonalnie do posiadanych przez nich udziałów.

Rozstrzygając w przedmiocie sposobu podziału majątku wspólnego, Sąd kierował się normą prawną z art. 46 k.r.o., zgodnie z którą w sprawach nieunormowanych kodeksem rodzinnym i opiekuńczym od chwili ustania wspólności ustawowej do majątku, który był nią objęty, jak również do podziału tego majątku, stosuje się odpowiednio przepisy o wspólności majątku spadkowego i o dziale spadku. Z kolei w myśl art. 1035 k.c. do wspólności majątku spadkowego oraz do jego działy stosuje się odpowiednio przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych, z zachowaniem przepisów tytułu VIII księgi IV k.c.

Dokonując podziału poszczególnych składników majątku wspólnego, Sąd kierował się stanowiskami uczestników postępowania wyrażanymi w toku postępowania w części w jakiej były one zgodne, dążąc jednocześnie do dokonania takiego rozstrzygnięcia, w którym wysokość dopłaty tytułem wyrównania udziałów w majątku wspólnym będzie możliwie najniższa. Po uwzględnieniu wszystkich rozliczeń związanych z podziałem majątku wspólnego, okazało się, że to wnioskodawca będzie zobowiązany do uiszczenia określonej kwoty tytułem spłaty. Oczywiście jest zaś, że im wyższa jest kwota zasądzonej spłaty bądź dopłaty, to tym mniejsze są szanse na pełne wykonanie orzeczenia w przedmiocie podziału majątku wspólnego (czy zniesienia współwłasności lub działy spadku), w szczególności w sytuacji ujawnionej trudnej sytuacji materialnej strony. Wnioskodawca nie przedstawił żadnych dowodów na okoliczność swojej aktualnej sytuacji materialnej. Ustalono natomiast, że sytuacja materialna uczestniczki jest trudna. Utrzymuje się ona wyłącznie z prac dorywczych, uzyskuje niskie dochody, nie posiada oszczędności. W takiej sytuacji wątpliwa jest możliwość dokonania przez uczestniczkę spłaty na rzecz wnioskodawcy.

Przy dokonaniu podziału majątku Sąd miał na względzie również dotychczasowy sposób korzystania przez strony ze składników ich majątku wspólnego. Wnioskodawca pozostawał w posiadaniu nieruchomości w B. i samochodu F. (...). Uczestniczka korzystała z lokali przy ul. (...) oraz pozostałych ruchomości. Pozostałe nieruchomości nie pozostawały w nieprzerwanym, wyłącznym posiadaniu tylko jednej strony (żadna ze stron okoliczności takiej nie podnosiła i jej nie wykazała). Nadto w posiadaniu wnioskodawcy pozostawał samochód F. (...), który następnie został zbyty bez rozliczenia się z uczestniczką. Na dzień ustania wspólności strony posiadały także zgromadzone na rachunkach bankowych kwoty pieniężne. W tym miejscu należy wskazać, że Sąd nie dokonywał rozliczenia kwoty 872,54 zł, którą byli małżonkowie na dzień ustania wspólności ustawowej posiadali na wspólnym rachunku bankowym, gdyż żadna ze stron nie wykazała kto i na jakie cele środki te przeznaczył. Niewątpliwie zaś, w zakresie rachunków, których wyłącznym posiadaczem pozostawał wnioskodawca, uczestniczka nie mogła mieć do nich dostępu i odwrotnie.

Mając powyższe na uwadze Sąd dokonał w punkcie III sentencji postanowienia podziału majątku wspólnego M. I. i A. P. w ten sposób, iż nieruchomość w Ł. przy ulicy (...), nieruchomość w B. przy ulicy (...), nieruchomość w M. (gm. (...)) objętą księgą wieczystą numer (...) oraz pojazd marki F. (...) T. o nr rej. (...) przyznał na wyłączną własność A. P., zaś nieruchomość w M. (Gm. (...)) objętą księgą wieczystą numer (...) oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu numer (...) przy ulicy (...) z (...) wraz ze spółdzielczym prawem do lokalu garażu numer (...) oraz ruchomości stanowiące wyposażenie tego mieszkania, przyznał na wyłączną własność M. I..

Rozliczeniu podlegały nadto środki zgromadzone na rachunkach bankowych zainteresowanych, w wysokości ustalonej na dzień ustania wspólności ustawowej. (...) Banku (...) SA w W., według stanu na 11 lipca 2007 roku, uczestniczka posiadała oszczędności w łącznej kwocie 14.134,59 zł. Wnioskodawca posiadał na rachunku w tym banku kwotę 48 996,00 zł. W Banku Spółdzielczym w S. wnioskodawca posiadał rachunek oszczędnościowy, na którym zgromadzone środki na dzień 11 lipca 2007 roku opiewały na kwotę 291,76 zł. Łącznie oszczędności wnioskodawcy wynosiły 49.287,76 zł.

Uczestnicy mają równe udziały w majątku wspólnym. W toku postępowania nie kwestionowano zasady wyrażonej w art. 43 § 1 k.r.o. Wartość majątku wspólnego podlegającego podziałowi wnosi 708.750 zł, Wartość udziału każdego z byłych małżonków w majątku wspólnym opiewa na kwotę 354.375zł.

Wartość przyznanych na wyłączną własność wnioskodawcy składników majątku wspólnego wynosi łącznie 350 300 zł, zaś uczestniczki – 358.450 zł.

Uwzględniając dokonane w sprawie ustalenia, wnioskodawca powinien zwrócić uczestniczce:

- kwotę 24.643,88 zł tytułem połowy posiadanych łącznie (49.287,76 zł) na dzień ustania wspólności pieniędzy na jego rachunkach bankowych,
- kwotę 1753,15 zł tytułem połowy uiszczonych do spółdzielni opłat za lokale przy ul. (...),
- kwotę 3150 zł tytułem połowy wartości pojazdu F. (...), który po ustaniu wspólności pozostawał w posiadaniu wnioskodawcy.

Uczestniczka natomiast winna zwrócić wnioskodawcy kwotę 7067,29 zł tytułem połowy posiadanych łącznie (14.134,59 zł) na dzień ustania wspólności pieniędzy na jej rachunkach bankowych.

Wartość przyznanych na rzecz wnioskodawcy składników majątku wspólnego jest mniejsza o kwotę 4 075 złotych od wysokości udziału każdego z byłych małżonków w majątku wspólnym (354 375zł - 350 300 zł).

Mając powyższe na uwadze na podstawie art. 212 § 2 k.c., z tytułu wyrównania wartości udziału w majątku wspólnym, wnioskodawca powinien zapłacić uczestniczce 18 404,74 zł /24.643,88 zł +1753,15 zł +3150 zł -7067,29 zł -4 075 zł/.

W oparciu o art. 212 § 3 k.c., Sąd oznaczył termin, w ciągu, którego wnioskodawca powinien uiścić należną uczestnicze dopłatę jako okres 1 miesiąca. Zastrzeżenie odsetek po tej dacie będzie natomiast zabezpieczać interesy uczestniczki w przypadku braku zapłaty.

Sąd uznał, że jest to wystarczający okres czasu, aby wnioskodawca mógł zgromadzić niezbędne środki celem spłaty. Niniejsze postępowanie toczy się od 2011 roku. Wnioskodawca przez ten okres czasu winien był liczyć się z koniecznością dokonania spłaty na rzecz byłej żony i czynić odpowiednie oszczędności.

Sąd przyznał pełnomocnikowi uczestniczki M. I. adw. Z. H. kwotę 8 856 zł tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu na podstawie § 7 ust. 1 pkt 10, § 6 pkt 7 i § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. 2013 poz. 461 t.j.) i nakazał ją wypłacić ze środków Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi jak w punkcie V sentencji.

Co do wydatków tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa Sąd nie obciążył wnioskodawcy i uczestniczki tymi kosztami na podstawie art. 113 ust.4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2014 roku, poz. 1025), o czym orzeczono jak w punkcie VI sentencji postanowienia. Za takim rozstrzygnięciem po stronie uczestniczki przemawiała jej trudna sytuacja materialna, która w czasie postępowania była podstawą zwolnienia jej od kosztów sądowych i ustanowienia pełnomocnika z urzędu. Wnioskodawca wprawdzie nie przedstawił swojej aktualnej sytuacji materialnej, jednak Sąd miał na względzie, że został on obciążony w postanowieniu koniecznością dokonania spłaty na rzecz uczestniczki, a nadto przeciwko wnioskodawcy toczą się postępowania egzekucyjne, co poddaje w wątpliwość możliwość uiszczenia przez niego należnych na rzecz Skarbu Państwa wydatków.

Zgodnie z art. 108 k.p.c. w każdym orzeczeniu kończącym postępowanie sądowe sąd ma obowiązek orzec o tym, kto ponosi koszty postępowania. Zasady ponoszenia kosztów postępowania w procesie różnią się od zasad ponoszenia kosztów postępowania w postępowaniu nieprocesowym. W postępowaniu nieprocesowym, co do zasady, każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie (art. 520 § 1 k.p.c.), o czym orzeczono w pkt VII postanowienia. Według wyrażonej w § 1 art. 520 k.p.c. zasady każdy uczestnik postępowania nieprocesowego ponosi koszty, które sam wydatkował bezpośrednio lub które powstały na skutek uwzględnienia przez sąd jego wniosku o przeprowadzenie określonych czynności procesowych. Sąd zważył przy tym, że zgodnie z prezentowanym w orzecznictwie stanowiskiem zgłoszenie przez zainteresowanych odmiennych wniosków, co do sposobu podziału majątku wspólnego, nie powoduje powstania sprzeczności ich interesów w rozumieniu art. 520 § 2 k.p.c. (postanowienie SN z dnia 3 lutego 2012 r., I CZ 133/11, Lex nr 1215253).